

INFORMACIJE

LIST BRODOGRAĐEVNE INDUSTRIJE 3.MAJ BROJ 1 GODINA XXXXII. RIJEKA: 25. siječnja 2013.

UVOD: Poštovani čitatelji *Informacija*, prvi ovogodišnji broj *Informacija* donosi osvrt na tri glavne teme iz poslovanja 3.MAJ-a: ispunjenje ugovornih obaveza prema naručiteljima i održavanje likvidnosti, intenziviranje napora za ugovaranje novih poslova i proces privatizacije. Usto, donosimo i pregled stanja radova na gradnjama, kao i analizu stanja na svjetskom tržištu brodogradnje.

Uredništvo

PRAVOVREMENA ISPORUKA GRADNJE 717 UVJET JE ZA ODRŽANJE LIKVIDNOSTI I ISPLATU PLAĆA

Gradnju 717, drugog iz serije od četiri asphalt carriera za Wisby Tankers, treba završiti i isporučiti do kraja veljače ove godine, kako bi se održala likvidnost i isplatila plaća za veljaču – informacija je kojom ukratko možemo rezimirati stav Uprave 3.MAJ-a vezano uz ovu, ali i sve preostale gradnje čija pravovremena isporuka uvjetuje i isplatu plaća u narednim mjesecima. Na gradnji 717 u tijeku su intenzivni opremni radovi i ispitivanja u svim prostorima, a s ciljem potpune pripreme broda za isplavljenje na

pokusnu plovidbu koja se planira za 13.02.2013. Do tada treba obaviti i veliki obim uvjetnih radova i ispitivanja, posebno sustava tereta i termalnog ulja, uz završne KZ radove i izolacije u svim prostorima – što dobrim dijelom ovisi i o vremenskim uvjetima. Naglašena je potreba za ulaganjem maksimalnih napora svih sudionika u dovršenju i ispitivanju broda te promptno rješavanje primjedbi i tehničko-tehnoloških problema, s ciljem završetka i isporuke gradnje do kraja veljače.

INTENZIVIRANI NAPORI ZA UGOVARANJE NOVIH POSLOVA

Trenutna tržišna situacija nije obećavajuća, kako za svjetska brodogradilišta, tako i za BI 3. MAJ, pa je okretanje diverzificiranoj proizvodnji i traženje poslova u nestandardnim nišama nužan i jedini mogući uvjet opstanka i očuvanja proizvodnje. Tijekom 2012. godine, u BI 3. MAJ d.d. obrađene su i poslane ponude za sedamdesetak upita, od čega je realizacija sljedećih poslova naizglednija:

- gradnja jedna asphalt barže, 2.400 tdw za švedskog brodovlasnika Wisby Tankers AB, čije je osnaženje naručitelj potvrdio te se očekuje skori potpis predmetnog Ugovora; osnaženje preostale dvije barže u opciji se očekuje u sljedeća dva mjeseca.

- gradnja deset barži za prijevoz nafte i prerađevina 2.500 tdw, također za Wisby Tankers AB iz Švedske čije je potpisivanje Ugovora najavljeno za veljaču, kada bi se potpisao i Sporazum o još dvadeset opcijskih barži istih karakteristika;
- gradnja AHTS 220BP-broda za talijanskog naručitelja za koji se priprema Ugovorna dokumentacija;
- gradnja dva Aframax tankera za domaću brodarsku kompaniju: u tijeku je priprema Ugovorne dokumentacije i pregovori s nadležnim institucijama;
- gradnja 1 + 1 repeat Asphalt tanker 9.000 tdw za drugog naručitelja iz Švedske; te
- gradnja trupa *off shore* broda dužine 230 m za naručitelja iz Norveške.

PROCES PRIVATIZACIJE

Odlukama Vlade RH utvrđeno je da će se proces privatizacije BI 3.MAJ d.d. realizirati njegovom kupnjom od strane društva Uljanik d.d. Pula. Ovo Društvo je svoju namjeru iskazalo Pismom namjere koje je Vlada prihvatila na svojoj sjednici od 12.12.2012. godine. U nastavku, Uljanik d.d. je u suradnji s predstavnicima 3.MAJ-a izradio Program restrukturiranja 3.MAJ-a koji je 21.01.2013. upućen prema Europskoj komisiji. Očekuje se da će Program restrukturiranja biti ocijenjen od strane

Europske komisije, kao i od Ministarstva gospodarstva tijekom veljače, kako bi se polovinom ožujka pokrenuo proces sklapanja privatizacijskog ugovora. U međuvremenu se očekuje da će Europska komisija imati niz pitanja na koja će Uljanik u suradnji s 3.MAJ-em morati pripremiti kvalificirane odgovore, te da će ukupni proces privatizacije biti realiziran do roka predviđenog Ugovorom o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, odnosno do 30. lipnja 2013. godine.

STANJE RADOVA NA GRADNAMA 718-719 I NA BARŽAMA

GRADNJA 718: Brod je porinut 11.10.2012., ali stupanj opremljenosti u tom trenutku nije bio zadovoljavajući. Tijekom proteklih mjeseci, intenzitet opremanja je bio daleko manji od planiranih potreba, a osnovni razlozi za to su kašnjenje dijela dokumentacije i dijela materijala i nedostatak kapaciteta. Dokumentacija je i na ovoj gradnji kasnila, jer se u velikoj mjeri čekalo rješavanje otvorenih pitanja s prethodne gradnje. U siječnju su opremni radovi pojačani te je kao cilj postavljena isporuka ovog broda do kraja travnja. Posebno je kritična isporuka glavne razvodne ploče iz TIBO-a koja se očekuje krajem siječnja, a koja izravno utječe na spremnost broda za početak ispitivanja, s obzirom na vrijeme potrebno za spajanje elektroinstalacija. Kritični su i ostali radovi (cjevovodi, elektro radovi, bravarski radovi, radovi KZ). S obzirom na trenutno stanje radova na brodu, u ovom trenutku je cilj da se brod pripremi za priključak električne energije s kopna i početak ispitivanja u funkciji uređaja i sustava početkom ožujka.

GRADNJA 719: Montaža trupa je u završnoj fazi. U tijeku su radovi na dovršenju i predaji structure kao i ostali uvjetni radovi za porinuće broda (osovinski vod, kormilo,

utemeljenje tankova tereta, montaža glavnog motora, nadgrađa i dimnjaka, te KZ radovi vanjske oplata), u cilju ostvarenja porinuća broda početkom veljače. Isporuka glavnog motora iz tvornice motora i dizalica se očekuje u 4. tjednu, no ostali opremni radovi u svim prostorima su još u početnoj fazi i stupanj opremljenosti broda na porinuću će i na ovoj gradnji biti minimalan. Stoga je potrebno hitno poduzimanje mjera za osiguranje potrebnih kapaciteta i dijela materijala u cilju intenziviranja opremljenih radova.

BARŽE ZA PRIJEVOZ ASFALTA I PRERAĐEVINA (13004, 13005, 13022, 13023): Crna matalurgija za prve četiri barže je naručena i djelomično isporučena. Ostatak, odnosno veći dio, se očekuje u prvom tjednu veljače, kada će i uslijediti početak obrade crne metalurgije. Obrada, predmontaža i montaža će se odvijati paralelno za prve dvije barže. Prema tehnološkoj koncepciji, predviđeno je da sekcije budu maksimalno opremljene pa se poduzimaju mjere za pravovremeno osiguranje dokumentacije i materijala prema planskim rokovima. Isporuka prve dvije barže planirana je u prvoj polovici srpnja, a sljedeće dvije u kolovozu.

STANJE NA SVJETSKOM TRŽIŠTU BRODOGRADNJE – SIJEČANJ 2013.

Prošlu, 2012. godinu na svjetskom brodograđevnom tržištu obilježio je manji volumen novih narudžbi i još niže cijene novogradnji u odnosu na prethodne godine. Svjetska brodogradilišta, suočena s teškom godinom, fokusirala su se uglavnom na isporuke iz postojećih knjiga narudžbi, čemu u prilog govori i podatak da je isporučeno gotovo tri puta više CGT u odnosu na novougovorene.

Uz manji broj novih narudžbi, došlo je i do značajnijih promjena u proizvodnji gdje se već neko vrijeme uočava veliki odmak od narudžbi bulk brodova ka specijalnim tipovima brodova, pri čemu se i Daleki istok, koji je do jučer bio konkurentno neuhvatljiv po pitanju cijena novogradnji i gradnji upravo bulk brodova, okreće ka specijaliziranom tržištu s naglaskom na eko dizajnu brodova.

U svijetu je u 2012. godini ugovoreno 1.087 novih brodova (45,5 m dwt) što je za 33,4% manje u odnosu na 2011. godinu. Najveći pad zabilježen je u sektoru bulk brodova (-52,9%), dok je istovremeno plinski sektor bilježio rast od 18% u korist novih narudžbi. U Europi je novougovoreno samo 115 brodova pri čemu su u Hrvatskoj novougovorena tek 2, pa ukupna knjiga narudžbi u Hrvatskoj ima samo 11 brodova.

Zbog navedenog, svjetska knjiga narudžbi se smanjila za 28,8% u odnosu na prethodnu godinu i sadrži 4.603 broda, pri čemu se njih 3.929 nalazi u knjigama narudžbi azijskih zemalja. Većinski dio knjige narudžbi još uvijek zauzimaju bulkovi, no to je rezultat većih narudžbi iz ranijih godina, jer tijekom 2012. godine najviše investicija je otišlo u pravcu offshore sektora, u kojem je naručeno 325 novih objekata i u njih investirano oko 139 mlrd USD, što predstavlja više od 50% svih novih investicija. Najveći investitori dolaze iz Norveške, Amerike i Brazila.

Istovremeno, tijekom 2012. godine, brodovlasnicima je isporučeno 2.428 novih brodova nosivosti 152,2 m dwt što je 12% manje u odnosu na razinu isporučenih brodova u 2011. godini. Prema prognozama, brodograđevni output će i u 2013. godini pasti za 15%, s daljnom tendencijom pada i u 2014. godini.

Smanjena potražnja na tržištu i još uvijek problematično financiranje izgradnje novih brodova rezultiralo je i daljnim padom cijena novogradnji, tj. index cijena novogradnji bilježi pad od 9,2% u odnosu na nivo cijena novogradnji u 2011. godini, pri tome su cijene kontejnerskih brodova zabilježile najveći pad.

'INFORMACIJE' List BI 3.MAJ d.d. Godina XXXXII. Broj 1 Rijeka 25. siječnja 2013. godine Naklada: 1.500 komada
Uređivački kolegij: Predrag Božanić, dipl.ing.; Hrvoje Gligora, prof., (glavni urednik); Hrvoje Južnić, dipl.ing.;
Edi Kučan, dipl.ing.; Janko Povše, ing.; Darko Sušan, dipl.ing.

Telefon: 611971 Fax: 611924 Email: publicrelations@3maj.hr WEB: www.3maj.hr